

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine:

Italijanska kraljevina:	
Celo leto	Lir 10.—
Pol leta	5.—
Tri mesece	2.50
En mesec	1.—

Oglasi:

Oglasi na tretji strani	Lir 1.— za vrsto
Oglasi na četrti strani	0.75 za vrsto
Mali oglasi	0.05 za besedo
Znižane cene za letne naročnike.	
Posamezna št. 10 cent.	

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, lj. nad.

Pod nadzorstvom „Zveze narodov“.

Jako idealna je bila osnovna misel g. Wilsona, ki jo je razvil vže leta 1916 in ž njo dokazal, da bi bilo nemogoče zapaliti vojno, ako se bi združile močnejše države na svetu v blok, ki bi stal vedno na strani krivično prizadetega. Njegova misel je postala geslo ameriške vojne.

Zakaj je stopila Amerika v vojno? «Za pravično stvar, za to, da se za vslej zatře one peklenske sile, ki so povzročile vojno, in da se vpostavi mogočen jez proti vsakemu bodočemu poskusu ponoviti vojno».

Tako lepo zveneče besede si lahko čital vsak dan v ententinih časopisih.

Pridružili so se jim seveda tudi Angleži, ki so proglasili moralno dolžnost, da se mora ščititi «male narode» in obvarovati jih pogina. Koliko sladkih besed je šlo na ime Belgije, Srbije, Rumunije itd.!

Hrabri Francozi so vstrajali v vseh viharjih trdeč, da se borè za vpostavitvev pravičnega miru in odpravo nasilja, ki je bilo poosobljeno baš v nemški armadi.

Na Francijo «mater vseh domovin» je gledal z začudenjem in zaupanjem cel svet.

Od vseh teh velikih narodov je bila z navdušinjem pozdravljena misel «Zveze narodov», ki naj jamči človeštvu, da se vojne ne ponovè več. Baš mali narodi so videli v «Zvezi narodov» edino jamstvo proti eventualnim osvojevalnim poželjenjam drugih večjih narodov.

Dejstvo, da so vstopile v zvezo narodov kot jamstvene sile Amerika, Anglija, Francija, Italija in Japonska, je že kolikor toliko osupnilo male narode, toda na prvi hip se ni slutilo ničesar hudega, ker se je šlo pač le za obrambeno institucijo, ki pride v vpostev le pri mednarodnih sporih. Res, da je zbujevalo naše dvome tudi dejstvo, da je bil imenovan generalnim tajnikom na neposredni predlog Wilsona neki angleški lord, res, da je mirovna konferenca mrcvarila statute «Zveze narodov» toliko časa, da je konečni načrt komaj še podoben prvotnemu, toda nihče ni slutil, kaj nameravajo Amerikanci in Angleži s svojo novo firmo, ki si je nadela pošteno ime «Zveze narodov». A danes nam je je jasno. Poročila iz Pariza so nam po-

vedala, da bode «Zveza narodov» nadziralna oblast vseh iz razpadle Avstrije nastalih držav, vseh novih ruskih držav in vseh turških ozemelj, ali bolje vseh držav na svetu, ki niso še dejanski vtelesene v anglosaksonske države.

«Zveza narodov» bode nadzorovala ali bolje narekovala politiko Češki, Avstriji in Jugoslaviji in izčrpala vso industrijo in prirodne surovine v prilog svoje kupčije. «Zveza narodov» je sredstvo, s pomočjo kojega se vrine anglo-amerikanski kapitalizem v vse onemogle države, ki se bodo morale vklanjati tujcem do bodočega svetovnega preobrata. «Zveza narodov» daje anglo-franko-amerikanski zvezi oblast, določiti vsaki državi število vojakov, ki ga ne sme prekoračiti brez posebnega dovoljenja. «Zveza narodov» določi posameznikom colninske sisteme, urejuje izvoz in uvoz potom na razpolago stoječega brodograja ter izključuje domače kapitale od vdeleževanja pri večjih dobičkih.

«Zveza narodov» je očiten monopol anglo-franko-amerikanskega kapitala, ki zasleduje edini cilj, kako bi mogel nadomestiti in neštetokrat pomnožiti kapital, ki ga je zgubil v sedanji vojni. Da gre stvar hitreje, je treba vničiti tuje kapitaliste, kar se izraža v očitnih tendencah ameriškega denarnega trga in stalnem padanju valute onih držav, ki so neposredno odvisne od gori omenjene trozveze.

Posledica te politike postaja vedno jasnejša. Današnje države se pričenjajo vedno bolj razločevati kot gosposke in proletarske. Dočim je v gosposkih državah vsak na svojem dobičku, propada v proletarskih državah tudi kapitalizem in v doglednem času si bodo stale ostro nasproti dve skupini držav. Dandanes ljudstvo, posebno v novoustanovljenih državah, ne pojmuje še svojega položaja in je vrhu tega še preslepljeno po nacionalizmu, ki igra še vedno glavno vlogo povsod, kjer prevladuje misel zmagovitosti. Toda jedne stvari smo si gotovi, da ne bode namreč nobeden narod vzdržal pritiska anglosaksonske politike in da si bodo vsled tega nekega dne prijatelji oni narodi, ki so si danes sovražni baš vsled te nesrečne politike, ki ogroža svobodo celega sveta.

SLOVENC!

Čitajte in podpirajte ta list, ki zagovarja vaše pravice.

Premagana Avstrija.

Dne 2. t. m. se je vršila v St. Germain-u ona ceremonija, ki je spremljala izročitev mirovnih pogojev premagani nemški Avstriji. Časopisi razpravljajo na dolgo in široko te dogodke, a mi hočemo biti kratki.

Pred vsem ni imel prizor one strogosti kakor v Versailles-u pri uročitvi mirovnih pogojev Nemčiji.

Brockdorf-Rantzau je držal svoj govor v nemškem jeziku, Renner ga je držal v francoščini.

Brockdorf-Rantzau ni govoril kot zastopnik premaganega, marveč le spreobrnjenega naroda, Renner je govoril kot spokorjeni grešnik, kot tak je zagotavljal entento o lojalnih namenih nove avstrijske republike in edina ost, ki se je čutila v njegovem govoru, je bilo začudenje, kako da sede njemu nasproti med zmagovitimi narodi zastopniki Slovencev in Hrvatov, koji narodi so bili pač potolčeni. Objubil je da dokaže vtemeljenost svoje trditve pri položitvi svojega odgovora.

Značilno pa je to: «Arbeiter Zeitung», h koje pristašem in sotrudnikom se je prišteval v prvi vrsti tudi Renner, je skozi celo dobo vojne dokazovala potrebo obstoja Avstrije. Pokojni Viktor Adlér, dalje Seitz in Renner so se vedno na vso moč trudili, da bi prepričali Slovence o potrebi avstrijske zmage. Kedarkoli je žugala kaka vstaja na Dunaju, že so bili takoj pri rokah avstrijski socijalistični voditelji, ki so pomirjevali ljudstvo in je prepričevali o potrebi nadaljevanja vojne.

Ko je bil sklenjen mir v Brest-Litovsku, je dokazovala dunajska «Arbeiter-Zeitung» h koje urednikom se je prišteval tudi Renner, da je potreba «prepričati» še ostale sovražnike o nepremagljivosti Avstrije in komaj se je upala prav na rahlo protestirati proti temu, da so bile avstrijske čete odposlane z ruskega bojišča ne Francosko.

Avstrijski nemški socijalisti so bili državotvoren element «kat' eksohen» in šicer za to, da bi držali priklenjene avstrijskemu orlu vse narode, ki so posedovali dohod do morja in ki so bili baš jugoslovanski.

Za to so dunajski socijalisti delovali vedno na vse kriplje, da bi ohranili staro Avstrijo na življenju in danes ne morejo prenesti misli, da jim stojè nekdanji sužnji narodi kot zmagovitelji nasproti.

Za-to je tudi «Arbeiter-Zeitung» poslednji čas precej spremenila svoj ton in ona, ki je pri razsulu Avstrije še zadnjikrat s prstom kazala na krivce v vladarski hiši, pričinja danes valiti krivdo na onih sedem osvobojenih narodov, ki so morali doprinesiti brezmejno žrtve, predno je napočila ura rešitve.

Republikanska Avstrija hoče igrati drugo spretno vlogo pod novo odejo. Misli, da se jej posreči prepričati mirovno konferenco, da nima več pred seboj starih krivcev vojne, ampak popolnoma nedolžne osebe.

Pa to ne bode prav nič pomagalo Rennerju in Avstriji. Ako priznava sam krivdo in polom Avstrije, je tudi pravično, da prevzame vojne posledice na se.

Razgled po svetu

Jadransko vprašanje.

Jadransko vprašanje ni naredilo v poslednjem času nikakega koraka naprej. Ostalo je zopet na mrtvi točki. Nespametno bi bilo prorokovati glede tega vprašanja, ki ne pozna več konca ne kraja.

Istinito ne veljajo dosti vesti, ki prihajajo iz Pariza, ali pa tudi iz Jugoslavije, ker se v obče naslanjajo edino na predloge in spremembe, ki se hočejo uveljaviti v poravnavi.

„Temps“ na pr. nam prinaša dne 4. t. m. odkritosrčno vest, da vsled jugoslovanskih ugovorov proti kompromisnem načrtu nastaja možnost novih zapetljajev. Italijanska delegacija namerava v tem slučaju zahtevati uveljavljenje londonskega dogovora. „Temps“ podaja tudi obširna pojasnila glede jugoslovanske spomenice. Ta spomenica zahteva, da se ne zapopade v reško državo ne Sušaka z malim pristaniščem, ne otoka krke. Delegacija trdi namreč, da bi ne imela Jugoslavija nikakega izhoda v kvarnerski zaliv, ako bi ušli jugoslovanski državi omenjeni otok in pristanišče. Jugoslovani zahtevajo dalje, da se bi zapopadlo v reško državo otok Cres in nekaj širše istersko ozemlje do toka reke Raše. Dalje želijo Jugoslovani, da bi se datum plebiscita krajšal v svrhu, da se pravočasno izve, ali bode treba graditi še druga pristanišča in železnice v svrhu zveze z morjem. Radi tega zahtevajo mešto po petnajstih vže po treh letih glasovanje. Glede jadranskih otokov zahteva jugoslovanska delegacija, ne oziraje se seveda na to, kar je bilo rečeno glede otoka Krke in Čresa, da se strategični otoki postavijo mesto pod italijansko suvereniteto pod ono zveze narodov. Konečno so Jugoslovani pripravljani dovoliti mestu Zader najliberalnejši statut, toda vedno pod pogojem, da ostanej od Jugoslavijo.

„Giornale d'Italia“ pravi vsled tega potem, ko opisal položaj, ki se strinja s tem, kar poroča „Temps“: „Ali sprejmejo zavezniki naš načrt, ki ga ne moremo več spreminiti, in zlomijo jugoslovanski odpor, ali pa bodemo zahtevali mi čisto izvršitev londonskega dogovora, ki obvezuje Francijo in Anglijo.“

Dne 3. junija se je vršil daljši pogovor med Orlandom in Wilsonom, ali treba je, da zavzame Wilson odločno stališče, ako hoče da se reši jadransko vprašanje, kajti, ako se hoče dati dovesti do tega, da bi uveljavil svojo oblast tudi napram Jugoslovonom, bode vse zastoj pričakovati pritrdiven rešitvi, s kjo se bi mi zadovoljili, a oni gotovo ne.

Dosedaj ni jasno, kake nemene ima Wilson, ki se zdi še vedno podvržen svojim spravljivim nazorom, dočim dokazuje potek konference, da so morali zavezniki širih večjih držav večkrat vsiliti svojo voljo manjšim narodom, kedar so bili prepirljivi in razdraženi.

Ravno tako tudi ni jasno dosedaj, kako stališče nameravata vzeti napram Wilsonu, Clemenceau in Lloyd George v slučaju, da se ponesreči poskus poravnave in da bi dobili od Italije poziv, da naj se izvrši londonski dogovor.

Položaj je potemtakem do sedaj negotov in vse se sedaj opira na temeljno točko, ki se glasi: „Ako se poravnava ne posreči, naj se uveljavi londonski dogovor.“

Zadnje tozadevno poročilo iz Pariza z dne 5. junija se glasi:

Jugoslovani so konečno zavrnilo poravnavo, ki jim je jo predložila ameriška delegacija. Napravili so protipredloge, ali posrečilo se ne bode ničesar, kajti italijanske koncesije, ki se veljale kot nekako neuradno poterdilo poravnave, so se držale v skrajnih mejah, preko kojih niso mogli iti italijanski delegati po sestanku v Oulx-u,

ki se je vršil pred dvema tedni. Sedaj se zaterjuje, da je sklenila Italijanska delegacija z ozirom na stališče, ki so ga zavzeli Jugoslovani, ostati pri londonskem dogovoru.

Kljubu temu gojijo zavezniki in ameriška delegacija še upanje, da pripravijo jugoslovansko delegacijo do tega, da podpiše poravnavo. Dosedaj je bil ves trud brezuspešen, a Wilsonovi emisariji se trudijo na vso moč, da pregovorè Jugoslovane.

Anglija priznava jugoslovanske državo.

Iz Londona poročajo dne 5. t. m.: Agencija Reuter objavlja, da je angleška vlada uradno priznala državo Serbov, Hrvatov in Slovencev.

Kako obsojajo dunajski časopisi avstrijske mirovne pogoje.

„Neue Freie Presse“ piše: Sklepi glede porazdelitve naše države dokazujejo slabo voljo napram nemškemu ljudstvu. Pogodbe, ki obvezujejo Avstrijo, da dopoli brez vsake vzajemnosti vsem na konferenci zastopanim državam in narodom v blagovnem prometu ugodnosti, določene za narode z največjo prednostjo, so najlažnjejši pojem onih ljudi, ki so pod krinko demokratičnih načel najostudnejši despoti in orodje zatiranja narodov.

„Neues Wiener Tagblatt“ povdarja, da se ogiblje mirovna pogodba nalašč izraza „Nemške Avstrije in se poslužuje dosledno le besede Avstrija. Tako ustvarjen mir se ne more skleniti, ker znači trajen nesporazum in ne demokratičnega ali pravičnega miru.

„Neuer Tag“ piše, da niso poslali Nemci, ki živijo na ozemlju bivše Avstrije, svoje poslance v Saint Germain, da bi mešetarile glede Avstrije same. Oni ne morejo popustiti ozemlja, ki jim ne pripada ali čez koje ne morejo razpolagati, ker ni njihova last.

„Reichspost“ označa mirovno pogodbo kot rop. V kolikor zadeva Wilsona, gre se mu za šalo in ta pogodba razkrinkuje ob enem sramotno življenjske ideale, ki jih je prograšala ententa. Juridično ni sedanja Avstrija glavni dedič stare Avstrije.

„Arbeiter Zeitung“ piše: „Vzeli so nam vse. Ententa je enostavno razrezala, raztrgala in razkosala Nemško Avstrijo vzemši jej vse vire. Kar je za življenje potrebno, jej vzeto. Eno edino sredstvo imamo še, da se rešimo iz te bede: „Naše vstajenje leži v priklopitvi k Nemčiji“. Ententa mora to vpoštovati, ako hoče da se v tem zgodovinskem središču napravi mir in obnovi življenje.“

„Neues Wiener Journal“ pravi: Mirovni pogoji niso sprejemljivi, ker so prepojeni s sovraštvom in kažejo najkrutejše pomanjkanje obzirov. Avstriji se do sedaj ponuja smrt in razdejanje.

„Oesterreichische Volkszeitung“ in „Deutsches Volksblatt“ izjavljajo, da tvorijo mirovni pogoji smrtno obsodbo Nemške Avstrije.

Drugi časopisi izjavljajo upanje, da ni bila še izrečena poslednja beseda.

Jugoslovani so zadovoljni.

Iz Pariza se poroča: Jugoslovanski delegati so se izjavili napram dopisovalcu „Temps“-a glede avstrijskih mirovnih pogojev na sledeči način:

„Zadovoljni smo z onim delom mirovne pogodbe, ki je bila vročena včeraj avstrijskim delegatom. Mirovna konferenca je po pravici zavrnila glavna vprašanja, ki nas zanimajo: toliko ona, ki zadevajo naše meje, kakor ona, ki zadevajo narodne manjšine. Konferenca smatra torej ta vprašanja kot pozornosti vredna. Renner je pokazal včeraj s svojim spretnimi govorom celo razliko, ki obstoja med prusko oholostjo in dunaj-

sko pojenljivostjo. Kazal se je bolj prepirljivca, ki je prišel, da se podvrže razsodbi kakor pa premaganca, ki je pripravljen plačati, kar dolguje. Skušal je spraviti na svojo stran narode, ki so se versili stare monarhije. Morda je to postopanje preveč enostavno. Le Ogrri in Nemci stare države so hoteli vojno, tedaj morajo tudi le oni, sami, prevzeti na se posledice. Finančne klavzule mirovne pogodbe so jako zamotane. Tudi one imajo pridržke. Mi smo se v tem pogledu vže sporazumeli z našimi velikimi zavezniki.“

Narodno žalovanje na Dunaju.

Preko Švice poročajo: Bauer je zapustil Dunaj. Renner pa Pariz. Srečata se v Feldkirchnu na švicarski meji. Vlada je odredila narodno žalovanje skozi tridnevno dobo. Javni uradi so izpostavili zastave z znakom žalosti.

Zmede na Ruskem.

Po brzjavu, ki je došel nemški „Frankfurter Zeitung“ preko Stokholma, bi bilo dvomiti o vesteh, ki dohajajo iz ententnih virov glede razsula bolševiške vlade v Rusiji.

Dotični korespondent trdi, da niso primerjati nevspehi v bližini Petrograd a s porazi, ki jih je doživel admiral Kolčak.

Druge zmage, ki jih oznanjajo Angleži, nimajo ne vojaškega, ne političnega pomena. Razun tega zgublja Rumunija vsak dan zemljo v Besarabiji in na Poljskem. Položaj je zmeden.

Rudeča armada v Ukrajini je že vdrla v vzhodno Galicijo. Namen akcije te armade je izzvati revolucionarno gibanje v Rumuniji in stopiti v stik z Budimpešto.

Korespondent opozarja, da stoji načelu sovjetske republike v Ukrajini rumunski socialist Rakowsky. Konečno zaterjuje, da bode v malih mesecih zrela tudi Poljska za revolucionarno gibanje.

Meje bodoče Nemške Avstrije.

Severna meja proti Čeho-Slovaški teče ob prejšnji deželni meji med Čeho-Slovaško in gorenjo in nižjo Avstrijo iz vzemši neznatne poprave v ozemlju Gmunda, Felsberga in ob toku Morave.

Južna meja proti Italiji gre na severu ob razvodu Ine in Drave, južno ob izvirkih lombardskih rek, gre dalje preko Brenerja in doline Sexten, ki je prisojena Italiji.

Meja proti državi Srbov, Hrvatov in Slovencev se določi pozneje potom zavezniških in pridruženih držav.

Na vzhodu poteče meja ob črti zasnovani natančno vzhodno od Pliberka, in dalje preko Drave ravno vrh izliva reke Lavant v Dravo, od tod teče meja severno od Drave tako da prideti mesti Maribor in Radgona v jugoslovansko državo. Pri Radgoni pričinja potem meja med Ogersko in Nemško-Avstrijo, koja meja ostane bistveno nespremenjena.

Proučevanje nemških protipredlogov.

Četvorica državnikov, ki je bila zadržana pri ceremoniji uročitve mirovnih pogojev Avstriji, se dne 3. t. m. ni mogla sestati in se ne sestanejo tudi dne 4. t. m., ker mora natanko proučiti nemške protipredloge. Dne 4. popoldne se snide zopet četvorica in pregleda poročila komisij, ki se bile poprašene za svet glede nemških protipredlogov. Domneva se, da dobi nemška delegacija odgovor na svoje protipredloge proti koncu tekočega tedna, na kar se dovoli Nemcem še kake tri ali štiri dni pomisleka, predno storijo odločilni korak.

Proglas renške republike.

Iz Moguncije poročajo dne 2. t. m.

Renska republika se je proglasila v raznih renških mestih. Ljudstvo sprejema dozdnevno z zadovoljstvom ta novi dogodek, ki napravi, kakor se upa konec mučnim dvomom, kako stališče naj zavzamejo renške dežele napram zaveznikom in Nemčiji.

Vlada, koji načeljuje dr. Dorden, se je obrnila s poslanico na razne vlade in na mirovno konferenco.

Nemški protesti.

Iz Švice poročajo glede proglašitve renske republike sledeče:

„Kofuzna poročila o separatističnem gibanju ob Renu prinašajo med drugim tudi sledečo vest: „Včeraj so bili nabiti v Mogunciji in Wisbadenu manifesti s podpisi odborov renske, heske in palatinske dežele, ki se proglašajo v neodvisno rensko republiko v zvezi z Nemčijo. V Kolinu in v Koblenci se ni znalo še včeraj za omenjene manifeste. En sam časnik, kakor pripoveduje Wolffov brzojav, je priobčil manifest z odobravanjem. Ravno isti Wolffov brzojav, ki trdi, da drži prebivalstvo z državo, vali vso krivdo te odcepitve na podkupljenje, častihlepne in nemirne osebe.

Predvčeranjem se je opazilo v pruski zbornici, da je krivda metod starega režima, ako vspevajo taki poskusi. „Frankfurter Zeitung“ trdi, da se ne more vzeti za resno anonimnih proglašenj, ako ne tičijo za njimi Francozi, glede kojih pa ni nobenega poročila.

Scheidemann je sklical predvčeranjem nad 100 poslancev iz renskih dežel. Pogovor je trajal nad 4 ure. Trdi se, da so bili vsi enoglasnega mnenja, da ni govora o kaki odcepitvi. Pred mirovnim sklepom ne sme nastati nikaka sprememba v konstitucionalnih odnosih med Prusijo in renskimi deželami.

Po zadnjih vesteh se pojavljajo separatistična stremjenja tudi na Hanoveranskem, kjer hočejo vspostaviti staro dinastijo in vsvariti samostojno, konstitucionalno kraljestvo po angleškem vzorcu. Prosto mesto Bremen, ki je naravno izhodišče hanoverske dežele, bi ohranilo svojo samostojnost pod pogojem, da prizna suvereniteto hanoverskega vladarja.

Nadaljna poročila, ki dohajajo iz Frankobroda se glasé, da je odposlal Dorden na poveljnika angleških čet v Kolinu brzojav, s kojim mu poroča, da so proglasili dne 1. junija delegati iz renske Prusije, Nasavskega, Heškega in Palatina v soglasju z željami prebivalstva teh krajev in po dogovorih, ki so se vršili v Ahenu, Wiesbadenu, Mogunciji in Spiri, neodvisno republiko, v okvirju nemške države. Glavno mesto nove republike bode koblenci, začasni sedež pa bode Wiesbaden. V želji, da se pride čim preje do mirovnega sklepa brez zapetljajev prosijo zastopniki nove republike, da se prizna obstoj nove države, koje konstitucija se prilagodi ljudski volji. Zvesta skupni domovini, ki je bila tako strašno prizadeta, in sesta si svoje krivde, ki jo je naložil celi Nemčiji pruski militarizem, nikakor ne išče vlada renske republike pretveze, da se bi odtegnila bremenom, ki so jej naložena vsled škod povzročenih v Belgiji in Franciji. Zeleč razpolagati svobodno o svoji osodi in trdno odločena oprostiti se feudalizmu in pruskega militarizma, prosi rensko ljudstvo zavezniške in pridružene vlade, da je ščitijo v sedanjem in bodočem času proti jezam in maščevalnim načrtom onih, ki ne morejo umevati pravičnost teh teženj in zahtev.

Renska republika hoče biti zastopana na mirovni konferenci.

Iz Frankfurta poročajo dne 4. t. m.: Delegacijačasne vlade renske republike je zaprosila pooblastilo, da bi mogla odpotovati nemudoma v Pariz in obrazložiti mirovni konferenci želje 12 milijonov renskih prebivalcev. Brzojav iz Moguncije poroča, da vlada tam popolen mir.

Avstrijska narodna skupščina.

Iz Dunaja poročajo, da je sklicana narodna skupščina za soboto dne 7. t. m. ob 10. predpoldne. Na dnevnem redu stoji: „Mirovni pogoji“.

Vojska na Koroškem.

Iz Celovca poročajo uradno: „Položaj dne 5. junija, ob 3 popoldne: Sovražnik ni prestopil meje, ki je bila dosežena prošlega meseca januarja. Da se onemogoči razdejanje Velikovca se je to mesto prepustilo sovražniku. Vzhodno Celovca se držimo na črti Trixen, Sv. Margherita, Rak in severnem bregu Drave. Ploščaj v odseku Grafenstein, Hollenburg in Rosenbach je nespremenjen.

Domače vesti

Iz Tolmina. Dne 24. majnika smo praznovali v župni cerkvi ob letnico padlih junakov, s slovesnim «Requiem», katerega so se udeležili v obilnem številu, vojaške in civilne oblasti in drugo civilno prebivalstvo. Sredi cerkve se je dvigal — okrašen z zelenjem in vencem — mrtvaški oder, okrog katerega so stali vojaki v popolni opremi. Pri Darovanju so navzoči vojaki prezentirali, istočasno je vojaška godba igrala «molitev». Sv. Mašo je daroval prečastiti gospod Dekan z asistenco dveh gospodov kaplanov; peli so «Requiem» in žalostinke tolminski fantje pod vodstvom kapelnika H. Vogriča.

Popoldne so imeli vojaki na «Doljanskem polju» telovadne igre, katere so pri navzočnosti celega vojaštva in nekaj povabljenecv civilnega prebivalstva krasno uspele.

Po dolgem pričakovanju se je 30. majnika slovesno otvoril v tolminski ljudski šoli konvikt, kateremu je bilo dano ime: Franc Škodnik. Slavnost se je pričela s šolsko našo v župni cerkvi, — katere so le udeležila zastopstva vojaške in civilne oblasti. Po sv. maši so se podali učenci, učenke in vsi udeleženci, na čelu katerih je stala duhovščina, v novo otvorjeni konvikt, — ki ga je blagoslovil prečastiti gospod Dekan z asistenco.

Po blagoslovu šolske sobe je nagovoril šolsko mladino gospod šolski nadzornik Spazzapan, voditelj pripravnice g. učitelj Mikuž in predsednik konvikta civilni komisar gospod Colonnello Lavagna.

Konvikt, kateri se nahaja, kakor vže omenjeno, v poslopju ljudske šole v Tolminu, obstoji iz lepih, zračnih in zdravih sob: ima tri spalnice, dve za dečke in eno za deklice; konferenčno sobo, šolsko sobo, delavnico, obednico in kuhinjo. Popravljen je skoraj do tal vse poslopje, katero je lepše kot je bilo v mirnem času, ženijski oddelek 6. Armade pod vodstvom velezaslužnega in iskušenelega stotnika ing. Conte Molza.

Konviktu je bilo dano ime „Franc Škodnik“ v čast in spomin generalnega majorja istega imena. Isti je bil rojen v Kanalu ob Soči leta 1804. V štidiindvajsetem letu svoje starosti nahajal se je kot avstrijski vojak v Cremoni, kjer je ustanovil, večinoma z vojaki italijanske narodnosti, ki so služili v istem avstro-ogrskem polku, prvo skupino lombardske legije. — Meseca marca 1848 ob izbruhu petdnevne revolucije v Milanu je pobegnil iz avstrijske armade in prestopil v vrste

italijanskih prostovoljcev. Udeležil se je bojev za neodvisnost Italije in je dosegel v redni italijanski armadi mesto generalnega majorja. Umril je v Milanu dne 7. novembra 1877.

Zgodovina tega moža nam nudi najboljši dokaz, da so znali Slovenci povzod in v vsaki stroki postaviti svoje sinove, ki so s svojimi čini pomagali, da ne ostane naš rod popolnoma pozabljen na svetu.

Iz Postojne nam poročajo: „Na lastno prošnjo je upokojen dosedanji okrajni šolski nadzornik g. Ivan Thuma. Vsled starostnih nadležnosti je zaprosil ta stari šolki bojevnik za vpo-kojitev vže leta 1918. Ker je prošnjo ponovil tudi pri sedanji vladi, se je njegovi želji sedaj ugodilo.

Na njegovo mesto je imenovan g. Vinko Bandelj, Goričan, in dosedaj nadučitelj voditelj v Šmartnem v Brdih.

TEDENSKI KOLEDAR

7. Junija	Sobota, Robert, Bogomil.
8. „	Nedelja, Binkonsti, Pr. Sv. Duha.
9. „	Ponedeljek, Binkost, pond. Prim.
10. „	Torek, Marjeta, Mavrin.
11. „	Sreda, † Kvatre Barnaba.
12. „	Četrtek, Janez Fak, Flora.
13. „	Petek, † Kvatre, Ant. Padova.

Upravitelj in urednik: KAROL JUŠIČ.

Tiskarna G. Juch v Gorici.

100 lir nagrade

onemu, kateri najde psa male postave, črne, kratke dlake z male belo progno na prsih, z dolgim virijajočim repom, dolgimi ušesi; sliši na ime „Viti“. Najditelj naj izroči psa v hiši ulica Corso V. E. III. N. 71.

ANTON PERTOT

GORICA — Ulica Municipio 4 — GORICA
Filjalna ulica Teatro 18

: : : : PRODAJALNA : : : :
s papirjem, črtanjem in knjigovezjem
Sprejema tudi izdelovanje fotografskih slik,
klišejev in druga slična dela.

Vsakovrstno MILO

in vsako množino na debelo se prodaja od 3 lir naprej za ducat v
Zalogi G. PRIMAS
Gorica, Ulica Teatro 18

KARL POSSELT

mehanikar, kovač in ključavničar
izvrši vsa kovaška in mehanična dela,
popravlja vsakovrstne stroje za poljedelstvo, stiskalnice, motorje, pumpe itd.
Gorica, via Stretta št. 4.

! BAZAR !

Na Verdijem tekališču
Corso Giuseppe Verdi 13

Se nahaja bogata zaloga galanterij, papirja, dišav, toaletnega mila, steklenin, glinastih posod in posebno pogata izbira razglednic in časnikov.

Prodaja se vse na drobno in na debelo.

S cenami ne more nihče konkurirati.

Leopold Zakraisek

**ZOBOZDRAVNIK
ADOLF KOLL**

je zopet otvoril svoj atelje na
Korsu Viktor Emanuel št. 11

Ima bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, kakor tudi oblek za moške in otroke.

Posebnost so moške obleke lastnega izdelovanja.

Svršniki za moške v angleškem blagu.

Velika izbira moškega blaga angleške produkcije.

Oskar Pascul & Co
v Gorici
via Rastello št. 10

Izdelujejo se tudi obleke na mero po životu.

Vsak dan dohaja zalogi novo blago iz najboljših tovarnen.

Cene so take, da ne more z njimi nihče konkurirati.

Prodaja se na debelo in na drobno.

Borovaz & Colledani

GORICA, Riva Castello št. 4

Zaloga manufakturnega blaga na debelo

ZMERNE CENE

Pozor za birmance

Velika zaloga vsakovrstnih ur,
veržic in zlatenin

Najnižje cene

Ulica
Rastello
št. 8.

Sigon Josip - Gorica

Ulica
Rastello
št. 8.